

М. А. Голубець

Карпатський біосферний заповідник

КАРПАТСЬКИЙ БІОСФЕРНИЙ ЗАПОВІДНИК Розташ. у Рахів., Тячів., Хуст.,
Виноградів. р-нах Закарп. обл. Підпорядк. Мін-ву охорони навколиш. природ. середовища
України. Наук. куратором є Інститут екології Карпат НАНУ. Пл. 53 630 га. Створ. 1968 як
Карпат. заповідник. Від 1993 – сучасна назва та у складі світ. мережі біосфер. резерватів
ЮНЕСКО. Складається з 8-ми заповід. масивів, які розташ. у висот. діапазоні від 180 до 2061
м (г. Говерла) над р. м.: Черногір., Свидовец., Кузій., Мармарос., Угольс.-Широколужан.,
«Долини нарцисів», «Чорної гори» та «Юліїв. гори». За фіз.-геогр. ра- йонуванням тер.
заповідника належить до Карпат.-Укр. гірськолісового краю Карпат. гір. ландшафт. країни,
за геоботан. – до Європ. широколистянолісової області Центр.-Європ. провінції Сх.-Карпат.
гір. підпровінції. 82 % тер. К. б. з. вкрито лісами, серед яких третина – праліси. Букові
предковічні ліси Угольс.-Широколужан. масиву, Чорногори, Мармарошу і Свидовця входять
до складу укр.-словац. осередку «Букові праліси Карпат» (від 2007 – у списку світ. спадщини
ЮНЕСКО). Охороняються багаті за просторовою структурою, видовим складом
високопродуктивні передгірні діброви, букові, мішані букові, смереково-ялицеві, смерекові
ліси, високогірні гірсько-соснові, зелено-вільхові криволісся, зарості ялівцю сибірського,
субальп. й альп. луки, скельнолишайник., нарцис. угруповання, карст. печери та ін.
природні об'єкти. У заповіднику представлено понад 1280 видів судин. рослин, 64 – ссавців,
понад 170 – птахів, 9 – рептилій, 13 – амфібій, 23 – риб, бл. 15 тис. – безхребетних. 112 видів
флори і 72 фауни занес. до Червоної книги України, з них 31 – до Європ. Червоного списку,
зокрема тис ягідний, сосна кедрова європейська, дріада восьмипелюсткова, тирлич
жовтий, арніка гірська, кіт лісовий, беркут, сапсан, зміїд, лелека чорний, бурозубка
альпійська, тритони карпатський і гірський. На тер. К. б. з. створ. мережу еколого-освіт.
маршрутів. У м. Рахів діє Музей екології гір та історії природокористування Карпат.
Видається ж. «Зелені Карпати».

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Гамор Ф. Карпатський біосферний заповідник: правовий статус, завдання та менеджмент-план // Зелені Карпати. 2010. № 1–2.

Бібліографічний опис:

Карпатський біосферний заповідник / М. А. Голубець // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-9963>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).